

۱۰۲۶۰۲ / ت ۱۴۹۳ هـ



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
سازمان حفاظت محیط زیست
دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۶/۵ به پیشنهاد شماره ۱۴۰۲۲/۱۰/۲۵۰۳ مورخ ۱۴۰۲/۴/۱۰ دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و به استناد تبصره (۱) ماده (۱) قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ تصویب کرد:

۱- طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی لرستان به شرح پیوست که تأییدشده به مهر دفتر هیئت دولت است، تعیین می شود.

۲- هرگونه عملیات اجرایی با رعایت کلیه ضوابط و مقررات از جمله ملاحظات زیست محیطی (برنامه مدیریت زیست محیطی) و آمایش سرزمین و همچنین رعایت ملاحظات و سیاست های میراث فرهنگی و قوانین و مقررات ناظر بر حفظ آثار تاریخی، فرهنگی و هنری صورت خواهد پذیرفت.

۳- هرگونه تغییر در کاربری های طرح جامع مذکور منوط به تصویب هیئت وزیران می باشد.

۴- دوره بازنگری طرح جامع مذکور پنج سال می باشد.

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، معاونت های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

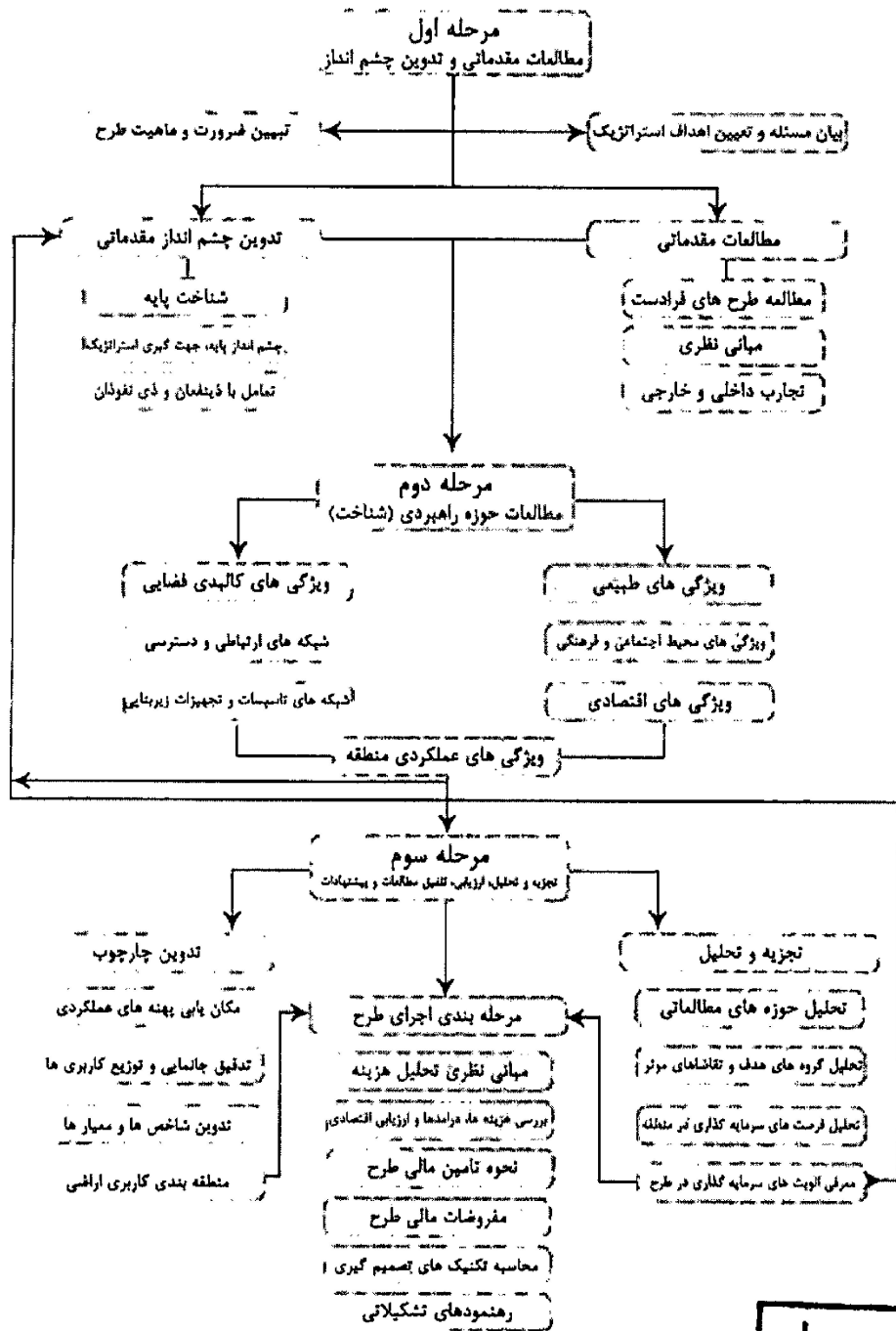
فهرست مطالب

۱- منطقه ویژه اقتصادی ازنا.....	۱
۲- طرح‌های فرادست.....	۲
۳- بررسی ویژگی های طبیعی و جغرافیایی.....	۶
۳-۱- تقسیمات سیاسی.....	۶
۳-۲- اقلیم.....	۷
۳-۳- شیب و طبقه‌بندی ارتفاعی.....	۸
۴- ویژگی‌های جمعیتی و اقتصادی.....	۹
۵- ویژگی‌های کالبدی و دسترسی.....	۱۲
۶- تأسیسات و تجهیزات.....	۱۵
۷- بررسی ویژگی‌های عملکردی.....	۱۶
۷-۱- بررسی بخش‌های عمده اقتصادی.....	۱۶
۷-۲- بررسی آمار مجوزهای صادره (پروانه و جواز بهره‌برداری صادره).....	۱۷
۷-۳- صادرات و واردات.....	۱۹
۷-۴- بررسی سیستم های تامین و عرضه صنایع پایه محدوده.....	۲۰
۸- چشم انداز منطقه ویژه اقتصادی لرستان (ازنا).....	۲۱
۹- تحلیل فرصت‌های سرمایه‌گذاری اقتصادی در منطقه ویژه اقتصادی.....	۲۲
۱۰- شاخص‌های پایداری:.....	۲۳
۱۰-۱- ارائه طرح (زون بندی):.....	۲۶

دفتر هیئت دولت

۹۵/۶
۲۰

نمودار فرایند انجام طرح



دفتر هیئت دولت

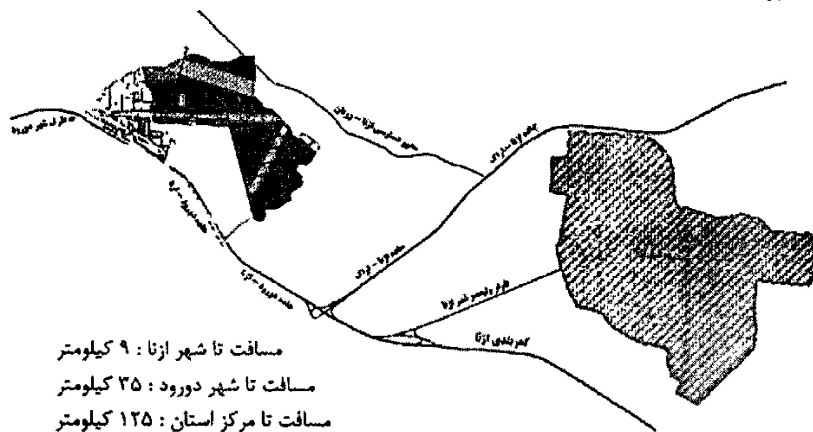
1
9/11/1391

۱- منطقه ویژه اقتصادی ازنا

استان لرستان، استانی است با ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بالقوه در تمام بخش‌های اقتصادی و شاید بدون اغراق کمتر استانی از استان‌های کمتر توسعه‌یافته دارای چنین ظرفیت و پتانسیل خدادادی باشد. اما باوجود تمام اقدامات صورت گرفته در بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی، آن‌چنان‌که شایسته است از این ظرفیت‌ها و پتانسیل‌ها استفاده نشده است. به طوریکه استان لرستان همواره دارای نرخ بیکاری بالا، سرانه‌ی درآمدی و شاخص تولید ناخالص داخلی پایین در بین سایر استان‌های کشور بوده است. عدم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی مهم‌ترین علت به تأخیر افتادن توسعه‌ی استان لرستان است. بنابراین فراهم کردن بستری مناسب جهت هدایت سرمایه‌گذاران به استان لرستان می‌تواند در تسریع روند توسعه‌یافتگی استان لرستان مؤثر باشد. منطقه ویژه اقتصادی لرستان (ازنا) در جنوب غرب شهرستان ازنا قرار دارد که در مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۵ طی بند ۳ چهلمین جلسه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی به مساحت ۷۱ هکتار به نام منطقه ویژه اقتصادی سنگ و مواد معدنی لرستان مورد تصویب وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی قرار گرفت و مجدداً به استناد مصوبه ۳۸۵۰۱ در تاریخ ۱۳۸۶/۰۹/۱۲ که به تصویب هیئت وزیران رسیده است با مساحت ۳۹۱ هکتار عنوان آن از منطقه ویژه اقتصادی سنگ و مواد معدنی به منطقه ویژه اقتصادی استان لرستان تغییر یافت. که تمامی واحدهای صنعتی و تولیدی می‌توانند در منطقه ویژه اقتصادی لرستان مستقر شوند و این منطقه آماده ارائه خدمات در همه زمینه‌های تولیدی و صنعتی می‌باشد.

مزیت‌های منطقه ویژه اقتصادی لرستان شامل:

- ✓ قرارگیری در مجاورت جاده اصلی
- ✓ هم‌جواری با خط راه‌آهن تهران-خوزستان
- ✓ قرارگیری در نقطه اتصال کری دور شمال به جنوب
- ✓ کاهش هزینه‌ها به علت سهولت دسترسی به منابع
- ✓ دسترسی به نیروی کار ماهر و ارزان



دفتر هیئت دولت

۱
 ۲۵/۱۲/۷۷

۲- طرح‌های فرادست

طرح‌های آمایش سرزمین نوعی هدایت و مدیریت راهبردی است که سعی دارد پیوندهای انسان با فعالیت‌هایش در محیط و فضایی که در آن قرار دارد را مورد مطالعه قرار داده و با طراحی مطلوب‌ترین وضعیت برای تحکیم و توسعه این پسوندها، برنامه‌های توسعه فضایی بلندمدت، پایدار و متکی بر مشارکت عمومی را معرفی نماید. در این میان مطالعات آمایش سرزمین به دلیل ماهیت همه‌جانبه نگر (جامع‌نگر)، دورنگر و نگاه استراتژیک به سرزمین جایگاه ویژه‌ای در دستیابی به پارادایم توسعه سرزمینی مبتنی بر عدالت فضایی را دارد. بدین روی ماهیت مشارکتی، انعطاف‌پذیر و توسعه‌گرای این رویکرد می‌تواند راهکارهای مناسبی را برای تحقق توسعه متوازن، همه‌جانبه و پایدار ارائه نماید.

در راستای بررسی طرح و اسناد فرادست منطقه ویژه اقتصادی و تحقیق اهداف سرزمینی و تحقق آن‌ها اقدام به بررسی و مطالعه در مورد این طرح‌ها شده است

جدول شماره ۱: طرح‌های فرادست مورد مطالعه

مقیاس طرح	طرح - برنامه
کشور - استان	برنامه راهبردی وزارت صنعت، معدن و تجارت
استان	طرح آمایش استان لرستان
استان	برنامه ششم توسعه اقتصادی
استان	برنامه پنجم توسعه اقتصادی
استان	برنامه راهبردی وزارت صمت
استان	سند پروژه‌های اولویت دار
شهرستان	سند آمایش شهرستان ازنا
شهرستان	طرح جامع ناحیه ازنا - الیگودرز

دفتر هیئت دولت

۲

چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران و ضوابط ملی آمایش سرزمین

- برخورداری از رشد اقتصادی پایا و پویا در ارتقاء سطح اشتغال و درآمد سرانه پویا با رعایت اصل عدالت سرزمینی
- برخوردار از نیروی انسانی توانا در تولید علم و فن‌آوری پیشرفته و متکی بر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی ریشه‌دار در فرهنگ محلی بومی با جایگاه ویژه در تولید ملی
- متکی بر همبستگی ملی، وحدت سرزمینی و همدلی مردم با نهادهای حکومتی ملی
- متکی بر عدالت اجتماعی در توزیع فرصت‌های برابر و توزیع عادلانه درآمد، به‌دوراز فقر و فساد و تبعیض
- پیشتاز در حفاظت از محیط‌زیست و حراست از منابع طبیعی و ایجاد محیطی پایدار و پویا
- دست‌یافته به نهادهای مشارکتی و مدنی با الگوی مردم‌سالاری دینی و پویایی فکری در حراست از فضایل اخلاقی
- دارای نقش مرکزی و جایگاه ویژه در همگرایی قومی، تقویت و پیوندهای اجتماعی و فرهنگی و تضمین وحدت ملی
- بهره‌مند از موقعیت ویژه سرزمینی در پیوندهای فضاهای توسعه کشور در چهارچوب توسعه فضایی یکپارچه و پایدار

سند چشم‌انداز توسعه استان

- توسعه بخش صنعت با تأکید بر استقرار واحدهای بزرگ صنعتی و صنایع مادر در مقیاس ملی به‌منظور بهره‌گیری از قابلیت‌های موجود و رفع مشکلات بیکاری فراگیر استان.
- پیوند دادن استان در بخش صنعت با قطب‌های مجاور (مرکزی، خوزستان و اصفهان)
- اصلاح ساختارهای تکمیل زنجیره‌های تولید صنعتی استان .
- تعیین کاربری زمین در گستره استان برای تخصیص صحیح اراضی به کاربری‌های مناسب .
- تقویت شبکه جاده‌ای و راه آهن در استان
- تیمار و احیای جنگل‌های مخروبه و تبدیل دیم‌زارهای کم‌بازده به عرصه‌های جنگلی و مرتعی .
- تقویت کانون‌های جمعیتی روستایی قابل توسعه و کمک به تخلیه مناطق فاقد قابلیت از طریق مجتمع روستاهای پراکنده.
- توسعه صنعت گردشگری در استان
- بالفعل کردن پتانسیل‌های آبی و خاکی در استان .
- تهیه طرح تیپولوژی استان با محوریت صنعتی - کشاورزی

دفتر هیئت دولت

۳

سند آمایش استان

توسعه و نوسازی بخش معدن با تاکید بر سنگ های ساختمانی به عنوان قابلیت ممتاز معدنی افزایش کمی و کیفی تولید محصولات کشاورزی با توجه به قابلیت های موجود توسعه پایدار استان با تکیه آب، خاک، و شرایط اقلیمی کشاورزی، جنگل داری و دامداری پیشرفته توسعه یکپارچه استان با استفاده از جاذبه های طبیعی و تاریخی بخش گردشگری توسعه یکپارچه استان با استفاده از خطوط انتقال انرژی که از استان عبور میکند و افزایش نقش استان در تولید فرآورده های حاصل از نفت و گاز با تاکید بر صنایع پتروشیمی توسعه بخش بازرگانی استان با تقویت خدمات برتر و توجه به نقش استان به عنوان مرکز منطقه ای تخلیه و توزیع کالا نهادینه سازی بهره وری و افزایش آن در بخش های اقتصادی و عوامل تولید توسعه فضایی یکپارچه استان با تاکید بر الگوی شبکه ای مراکز زیست و فعالیت و با تقویت جریانها و پیوندهای عمده و در ارتباط با فضاها و توسعه استان های مجاور

طرح توسعه و عمران (جامع) استان

پیوند دادن استان در بخش صنعت با قطبهای مجاور تقویت پیوندهای اقتصادی و اجتماعی و آموزشی و تحقیقاتی با استان های خوزستان، مرکزی و اصفهان تعیین کاربری زمین در گستره استان برای تخصیص صحیح اراضی به کاربری های مناسب

برنامه ششم توسعه استان لرستان

جدول شماره ۲ هدف گذاری تولید صنایع منتخب در طی برنامه ششم توسعه (الزام وزارت صنعت، معدن و تجارت)

صنایع منتخب	محصولات منتخب	واحد	تقریباً سال ۱۳۹۴	تقریباً سال ۱۳۹۹
برق و محصولات نساجی	پتروشیمی	میلیون تن	۲۰۰۰	۸
	ذغال	میلیارد تن	۳	۵
وسایل نقلیه و ماشین های برقی و موتورهای	موتور	هکتار	۲۰۰۰۰ (تولید سال)	۵۰۰۰۰
	فرآورده های نفتی (خشک)	میلیون تن	۱۰۰	۲
فلزات اساسی	فلزات غیر آهنی: فولاد فولادی و کربن فولاد	میلیون تن	۲۳۹۲	۱۲۵
	سیمان	میلیون تن	۲۳۹۲	۵۰۰
سایر صنایع	گروه های LED, LCD	میلیون هکتار		
محصولات آرایشی و بهداشتی	تایر و قطعات	هزار تن	۰	۵۰
	تجهیزات نساجی	هزار تن	۰	۵
	فرآورده های نفتی	هزار هکتار	۰	۱۰۰۰۰
	سیمان	میلیون هکتار	۲۱۵۰	۲۳۰
	تجهیزات و قطعات	میلیون هکتار	۱۰۱۵	۱۰۰۰
	فرآورده های نساجی	هزار تن	۲	۵
	فرآورده های نساجی	هزار تن	۲۳۹۲	۱۳۵
محصولات و تجهیزات نساجی و پوشاک	فرآورده های نساجی	میلیون متر مربع	۰	۰
	فرآورده های نساجی	میلیون متر مربع	۰	۰

۲۴۱۱

برنامه راهبردی وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال ۱۳۹۶

جدول شماره ۳: استقرار رشته ها و طرح های اولویت دار در استان لرستان

۲۶ استان لرستان			
اهم ویژگی ها و مزیت ها: برخوردن از تولیدات های کشاورزی و دامی، ذخایر معدنی به ویژه سنگ های تزئینی، منابع فسیل های سطحی، شبکه های ارتباطی و امکان استفاده بهینه از محور شمال به جنوب رویکرد و جهت گیری فعالیت ها: ایجاد و توسعه در زمینه های صنایع هاروی، احداث سنگ بری، تجهیزات پزشکی، صنایع غذایی، صنایع معدنی و صنایع پایش هسته ای			
ردیف	کد آیسیک	عنوان رشته فعالیت	اهم طرح های اولویت دار
۱	۲۲۲۳	محصولات هاروی - مونتاژهای مورد استفاده در داروسازی و هاروی	تولید داروهای گیاهی - داروهای نو ترکیب
۲	۲۶۶۱	تولید سیمان - آهک - گچ	آهک - هیراک
۳	۲۶۹۶	ورش شکل دادن و پرداخت سنگ	احداث سنگبری های مناسب بزرگ با تکنولوژی روز
۴	۲۶۹۶	ساخت سایر محصولات کف غیر طری	فرآوری خاک های صنعتی
۵	۳۳۱۱	ساخت تجهیزات پزشکی و حرارتی و وسایل پزشکی	دستگاه تست قند خون و استرپ های مربوط - کیت های تشخیصی
۶	۳۵۱۱	ساخت حمل آوری و حفاظت گوشت و محصولات گوشتی	فرآوری و بسته بندی محصولات گوشتی
۷	۳۵۱۱	لانشیک ریمی انبارا و پولی (لشوس) روکش کردن مجده و پزشکی لانشیک	تولید نایر و نسج با تکنولوژی روز
۸	-	صنایع معدنی	شنش و ورق درشو
۹	-	صنایع پایش هسته ای	صنایع پایش هسته ای

گزارش اقتصادی برنامه پنجم توسعه تهیه شده در سال ۱۳۹۴

جدول شماره ۴: استقرار رشته ها و طرح های اولویت دار استان

ردیف	گروه صنعت نو رگمی	تعداد	سرمایه مجوز (میلیون ریال)	اشتغال مجوز
1	سایر محصولات کفی غیر فلزی (26)	285	1607364.32	2934
2	وسایل نقلیه موتوری (34)	22	1446187	534
3	محصولات ازلاستیک و پلاستیک (25)	130	911225.4	1000
4	محصولات غذایی و آشامیدنیها (15)	87	885524.79	988
5	ساخت فرات اسلی (27)	13	429548.29	357
6	محصولات فلزی فابریکی (28)	59	244432.34	477
7	ساخت مواد و محصولات شیمیایی (24)	38	208840.34	723
8	ساخت ماشین آلات و تجهیزات (29)	20	173504	153
9	ماشین آلات و دستگاه های برقی (31)	8	153788	49
10	کک و زغالروده های حاصل از ذغال (23)	18	143234	105
11	پوشاک و عمل آوردن پوست خز (18)	42	108315.64	477
12	ساخت مشروبات (17)	13	97087.58	83
13	ساخت کالاهای محصولات کالانی (21)	20	69708	148
14	بازنجهت (37)	10	69624	76
15	استخراج سایر معادن (14)	11	62551	90
16	چوب و محصولات چوبی، به جز میل (20)	21	47790	116
17	فعالیت های پشتیبانی و کمکی حمل و نقل، فعالیت های اواسطی مسافرتی (63)	2	30866	15
18	انتشار و چاپ و تکثیر (22)	3	29312	38
19	سایر فعالیت های خدمات مهندسی (74)	10	27960	62
20	میلان سایر صنایع (36)	16	26108.5	101
21	سایر تجهیزات حمل و نقل (35)	4	14462	25
22	ایران پزشکی، پزشکی، خدمات سلامت (33)	7	7998.2	51
23	دیباغی چرم - کیف - چمدان - کفش (19)	1	995	0
24	محصولات از توتون و تنباکو (16)	1	305	5

دفتر هیئت دولت

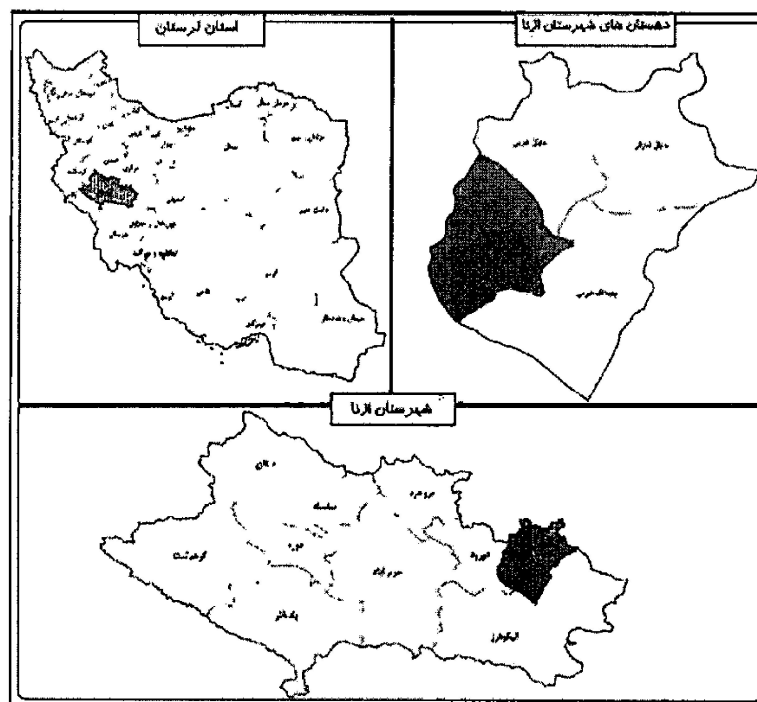
۵
۱۳۹۴

۳- بررسی ویژگی های طبیعی و جغرافیایی

۳-۱- تقسیمات سیاسی

شهرستان ازنا در شمال شرق استان لرستان، بین مدارهای ۳۹ درجه و ۱۳ دقیقه تا ۳۹ درجه و ۴۰ دقیقه طول شرقی و ۳۳ درجه و ۱۲ دقیقه تا ۳۲ درجه و ۴۵ دقیقه عرض شمالی قرار گرفته و از شمال به استان مرکزی، از جنوب و شرق به شهرستان الیگودرز، و از غرب به شهرستان دورود محدود شده است این شهرستان با مساحت ۱۳۶۰ کیلومتر مربع نهمین شهرستان به لحاظ وسعت در سطح استان می باشد و ۴۸ درصد از مساحت استان را دربر گرفته است. براساس آخرین تقسیمات کشوری از دو شهر ازنا و مؤمن آباد، دو بخش مرکزی و جاپلق و چهار دهستان تشکیل شده است. در سال ۱۳۹۵ این شهرستان دارای ۹۲ آبادی دارای سکنه و ۲۵ آبادی خالی از سکنه بوده است.

نقشه شماره ۱: تقسیمات سیاسی استان لرستان



جدول شماره ۵: تقسیمات سیاسی شهرستان ازنا

شهرستان	بخش	دهستان	تعداد شهرها	تعداد آبادی ها
ازنا	مرکزی	پاچه لک غربی	۱	۳۹
		سیلاخور شرقی	۰	۲۰
	جاپلق	جاپلق شرقی	۱	۲۸
		جاپلق غربی	۰	۳۰

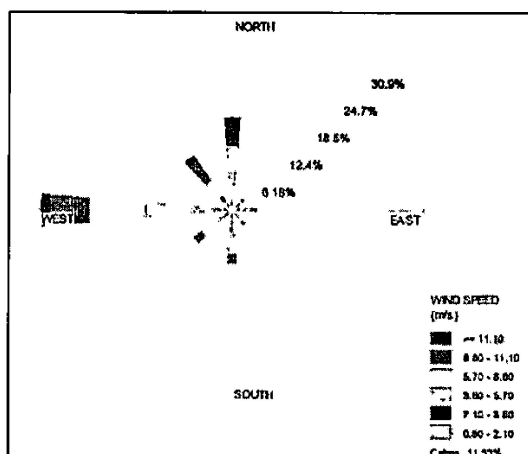
دفتر هیئت دولت

۶

۳-۲- اقلیم

محدوده ازنا در شرق استان لرستان و واقع شدن در مسیر زون مرتفع رشته کوه زاگرس، با توجه به توپوگرافی، اختلاف ارتفاع زیاد نقاط، جهت رشته کوه ها و همچنین تنوع توده های آب و هوایی که وارد منطقه می شوند، از تنوع و گستردگی انواع آب و هوا برخوردار می باشد. بر اساس سیستم طبقه بندی اقلیمی آمبرژه، اقلیم منطقه مورد مطالعه نیمه خشک سرد تشخیص و طبقه بندی می شود. جهت باد غالب در ایستگاه سینوپتیک ازنا ۲۷۰ درجه غربی بوده که ۱۳.۸ درصد بادهای سالانه از این سمت می وزد و به طور میانگین دارای سرعت ۱۰.۸ متر بر ثانیه می باشد.

نمودار شماره ۱: جهت باد غالب ایستگاه ازنا



- ✓ کم ارتفاع ترین نقطه محدوده دارای ارتفاع ۱۸۴۰ متر و بیشترین ارتفاع ۱۹۶۰ است.
- ✓ جهت شیب از شمال شرقی به شمال غربی و دارای شیب عمومی ۱۰ درصد
- ✓ قرارگیری در ارتفاعات زاگرس و نزدیکی به گسل دورود و امکان وقوع زلزله سنگین
- ✓ دارای اقلیم نیمه خشک سرد و جهت باد غالب غرب به شرق
- ✓ دارای متوسط دمای سالانه ۱۴ درجه ، کمینه -۸/۰ و بیشینه ۲۹ درجه
- ✓ ۱۰۹ روز در سال یخبندان در ماه های آذر تا اسفند
- ✓ متوسط بارش ۳۹۷ میلی متر و بیشترین بارش در فصل زمستان

دفتر هیئت دولت

۲۵/۱۲
۷

۳-۳- شیب و طبقه‌بندی ارتفاعی

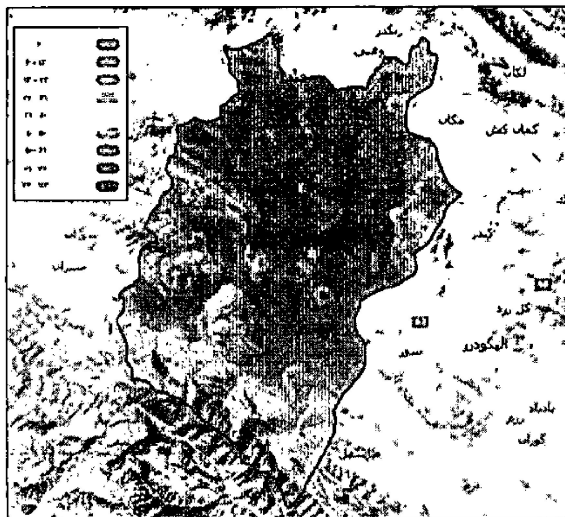
در سطح منطقه دودسته ارتفاعات زاگرس از نظر جنس و سیستم چین‌خوردگی گسترده شده است. ارتفاعات زاگرس مرتفع و زاگرس دگرگونه (زون سنندج و سیرجان)، این دودسته ارتفاعات شکل‌های پستی و بلندی متفاوت، شیب‌های فرسایش گوناگون و اختلاف ارتفاع و جنس زمین را به وجود آورده است.

شیب بالای ۱۵ درصد: شهرستان ازنا، منطقه‌ای است پست و هموار می‌باشد که به‌صورت پیوسته در مسیر ارتباطی به سمت اصفهان قرار گرفته و سایر مناطق به‌صورت کوهستانی پر عارضه یا تپه‌ماهورهای کم ارتفاع ولی پر عارضه و با شیب بالای ۱۵ درصد هستند. بنابراین در سطح ناحیه حدود ۲۰ درصد اراضی در شیب‌های بالای ۱۵ درصد قرار گرفته است.

شیب‌های ۱۰ تا ۱۵ درصد: این دسته شیب‌ها اراضی ناپیوسته‌ای را در حد فاصل ارتفاعات منطقه در بر گرفته و در قسمت‌های جنوبی و شمالی شهرستان اراضی تپه‌ماهوری و آبراهه‌های آن مشاهده می‌شود. در این نواحی استقرار فعالیت‌های شهرسازی، صنعتی و کشاورزی با محدودیت روبرو بوده و مستلزم هزینه‌های اضافی است.

شیب‌های ۵ تا ۱۰ درصد: این دسته شیب‌ها در کوهپایه‌ها و دامنه دره‌های باز به‌صورت پراکنده در کلیه نقاط منطقه گسترش داشته و استفاده از این اراضی برای فعالیت شهرسازی و صنعتی تا حدودی قابل توجیه است. برای کشاورزی با انجام اصلاحات تسطیح و باغداری قابلیت دارند.

نقشه شماره ۲: طبقه‌بندی شیب



شیب‌های کمتر از ۵ درصد: این قبیل اراضی در محدوده دشت‌های اراضی حاشیه دشت‌ها و فلات‌ها و در برخورد دامنه‌های کم شیب و مخروطه‌های افکنه گسترش داشته و برای هرنوع استفاده‌ای قابلیت دارند. نقاط شهری شهرستان عموماً در مرکز دشت‌های اصلی در این محدوده واقع شده است. در محدوده این شیب‌ها اراضی مساعد کشاورزی به‌ویژه آبی قرار گرفته و در برنامه ریزی توسعه فعالیت‌های غیر زراعی لازم است که آسیبی به اراضی مرغوب کشاورزی وارد نشود.

شیب کلی و عمومی منطقه از مسیر رودهای اصلی تبعیت می‌کند، و مسیر رودهای اصلی در سرتاسر ناحیه از شرق به غرب و شمال و شمال شرق می‌باشد. در شاخه‌های فرعی رودها جهت شیب متفاوت بوده و در جهات مختلف جریان یافته‌اند.

دفتر هیئت دولت

۸
۱۳۸۳

۴- ویژگی‌های جمعیتی و اقتصادی

با توجه به آمار نفوس و مسکن سال ۱۳۸۵ جمعیت شهرستان ازنا ۷۱۵۴۸ نفر بوده است که از این تعداد ۳۹۴۸۵ نفر (۵۵ درصد) در نقاط شهری و ۳۱۶۵۰ نفر (۴۵ درصد) ساکن در نقاط روستایی و مابقی غیر ساکن هستند. که این میزان در سرشماری سال ۱۳۹۰ جمعیت شهرستان ازنا ۷۱۵۸۶ نفر بوده است که از این میزان ۴۱۷۰۶ نفر (۵۸ درصد) در نقاط شهری و ۲۹۸۴۲ نفر (۴۲ درصد) ساکن در نقاط روستایی می باشند و ۲۸ نفر جمعیت غیر ساکن می باشند. شهرستان ازنا در سال ۱۳۹۵ دارای ۷۴۹۳۶ نفر جمعیت بوده است که از این تعداد ۴۹۳۱۰ نفر (۶۶ درصد) در نقاط شهری و ۲۵۵۹۳ نفر (۳۴ درصد) در نقاط روستایی ساکن می باشند و ۳۳ نفر جمعیت غیر ساکن می باشند.

جدول شماره ۶: بررسی سهم جمعیت شهرستان در استان سال های ۱۳۷۵-۱۳۹۵

دوره سرشماری	۱۳۸۵	۱۳۶۵	۱۳۷۵	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵
جمعیت شهرستان ازنا	۶۰۱۹۶	۷۱۵۹۰	۷۲۵۸۳	۷۱۵۴۸	۷۱۵۸۶	۷۴۹۳۶
جمعیت استان لرستان	۱۰۲۰۴۵۸	۱۳۵۹۸۰۴	۱۵۸۴۴۳۲	۱۷۱۶۵۳۷	۱۷۵۴۲۴۳	۱۷۶۰۶۴۹
سهم جمعیت شهرستان از استان	۵/۹٪	۵/۳٪	۴/۶٪	۴/۱٪	۴/۱٪	۴/۳٪

درصد رشد جمعیت شهرستان ازنا در سال ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵ برابر است با ۱۰/۷۵ درصد و در سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۷۵ این رقم برابر با ۰/۱۴ درصد می باشد و نرخ رشد ۱۰ ساله ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۵ این شهرستان به میزان ۰/۱۴- درصد دارای روند کاهشی بوده است. همچنین درصد رشد جمعیت از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۰، ۰/۹۲ درصد می باشد و در نهایت در دوره ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ میزان نرخ رشد جمعیت در شهرستان ازنا برابر با میزان ۰/۹۲ درصد بوده است.

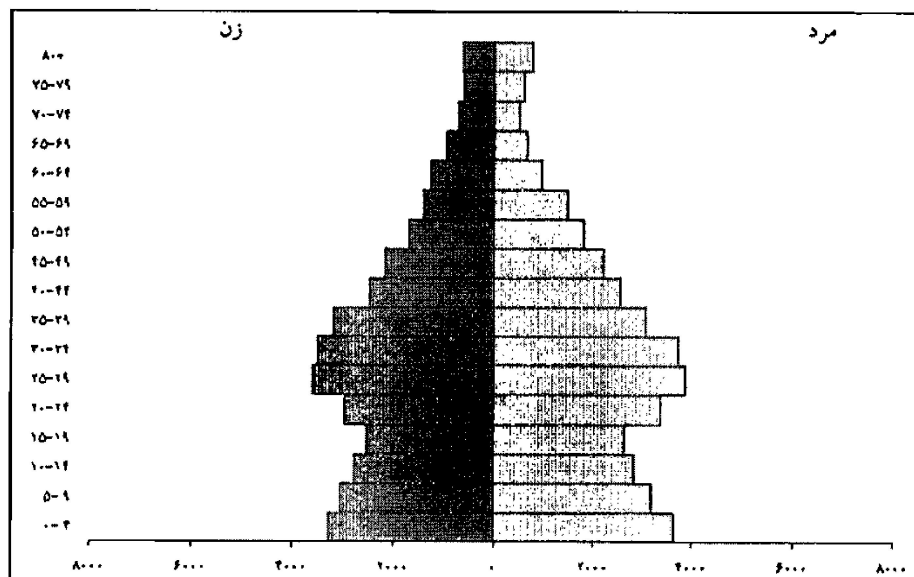
جدول شماره ۷: میزان نرخ رشد شهرستان ازنا و استان لرستان

درجه رشد جمعیت در دوره های مختلف	۱۳۵۵ - ۶۵	۱۳۶۵ - ۷۵	۱۳۷۵ - ۸۵	۱۳۸۵ - ۹۰	۱۳۹۰ - ۹۵	۱۳۵۵ - ۹۵
شهرستان ازنا	۱/۷۵	۰/۱۴	-۰/۱۴	۰/۱۱	۰/۹۲	۰/۵۵
استان لرستان	۲/۹۱	۱/۵۴	۰/۱۸	۰/۴۴	۰/۷	۱/۳۷

دفتر هیئت دولت

۹

نمودار شماره ۲: هرم سنی و جنسی شهرستان در سال ۱۳۹۵



با بررسی جمعیت و نسبت های جنسی و سنی در طی دوره های ۷۵ - ۹۵ این نتیجه حاصل می شود که با افزایش جمعیت میانسال امید به زندگی افزایش یافته است اما با توجه به برخی از سیاست های اتخاذ شده میزان باروری زنان کمتر شده است اما در سال ۹۵ نسبت به دوره قبل افزایش را شاهد هستیم همچنین جمعیت جوان و نیروی کار در شهرستان سیری افزایشی را داراست که می توان تا حدودی نتیجه مهاجرت ها و افزایش جمعیت نقاط شهری که مورد بررسی قرار گرفته شد دانست و از این نیروی کار می توان در بخش خدمات و تولید و صنعت استفاده نمود. اما سهم نسبی جنسی زن ها و مرد در تمامی دوره تقریباً با هم برابر بوده است.

همچنین به استناد آمار منتشر شده در سالنامه آماری استان نسبت جمعیت غیر فعال استان نسبت به جمعیت فعال بیشتر بوده و این نسبت طی سال های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ نیز ادامه یافته است. نسبت جمعیت زن و مرد در مجموع نسبتاً مساوی است اما در جمعیت فعال سهم بیکاری زنان نسبت به مردان بیشتر بوده است. در جمعیت غیر فعال نیز سهم زنان از سه تا دو برابر جمعیت مردان بوده است. لازم به ذکر است که سهم جمعیت بیکار در سال ۱۳۸۵ طی ده سال از یک سوم به تقریباً یک هشتم کل جمعیت فعال کاهش یافته است. این موضوع نشان دهنده ایجاد اشتغال در استان بوده است.

براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، از ۶۶۷۱۲ نفر جمعیت ۶ ساله و بیشتر شهرستان ازنا، معادل ۵۵۰۰۳ نفر باسواد بوده که براین اساس میزان باسوادی برابر با ۸۲.۴۵٪ می باشد. بالا بودن سطح سواد باعث افزایش فرهنگ جامعه شده و نوع رفتار و آداب مردم تغییر کرده که آینده شهر را بهتر و مناسب تر و درخور خود شهروندان ترسیم می کند. و همچنین این افزایش امکان بهتر شدن و درک شرایط محیط و بهبود شرایط و کمک کردن به شهر را به وجود می آورد و بهتر شدن شهر از نظر شرایط فرهنگی، اجتماعی و سیاسی که به وجود می آید می تواند بهبود یابد یا در انجام کارهای مناسبی می تواند نظرات و پیشنهادات آگاهانه به دنبال داشته باشد. در وضع سواد می توان به مهارت های فنی و علمی و دانش و بینش آن ها و کارایی های افراد و آگاهی های اجتماعی در برنامه ریزی های کلی دسترسی پیدا

کنیم
دفتر هیئت دولت

۱۰
سرپرست

جدول شماره ۸ : جمعیت ۶ ساله و بیشتر، تعداد باسوادان و نرخ باسوادی در نقاط شهری و روستایی شهر ازنا ۱۳۹۵

شرح	کل	شهری	روستایی
جمعیت ۶ ساله و بیش تر	مرد و زن	۶۶۷۱۲	۴۳۹۲۲
	مرد	۳۳۷۶۲	۱۱۶۸۳
	زن	۳۲۹۵۰	۱۱۰۷۷
باسوادان	مرد و زن	۵۵۰۰۳	۳۸۳۰۳
	مرد	۲۹۴۱۶	۲۰۱۳۴
	زن	۲۵۵۸۷	۱۸۱۶۹
نرخ باسوادی	مرد و زن	۸۲.۴۵	۸۷.۲۱
	مرد	۸۷.۱۳	۹۱.۳۶
	زن	۷۷.۶۶	۸۳.۱۲

خدمات آموزشی بخشی از خدمات اجتماعی و رفاهی می باشد که قسمت عمده ای از آن توسط بخش دولتی ارائه می گردد. در این مطالعه سعی شده است با استفاده از آمارهای موجود وضعیت خدمات آموزشی در مقاطع تحصیلی مختلف مورد بررسی قرار گیرد. بررسی آمارهای موجود در سال تحصیلی ۱۳۹۴ - ۹۵ نشان می دهد که در شهرستان ازنا در مجموع ۱۳۲۱۳ نفر در ۱۸۵ آموزشگاه در حال تحصیل در مقاطع مختلف بوده اند. در سال تحصیلی ۱۳۹۴ - ۹۵ از کل دانش آموزان شهرستان ازنا، تعداد ۷۷ نفر (معادل با ۰.۶ درصد) در مراکز آموزش استثنایی، تعداد ۷۴۰ نفر (معادل با ۵.۶ درصد) در مقطع پیش دبستانی، تعداد ۷۰۹۸ نفر (معادل با ۵۳.۷ درصد) در مقطع ابتدایی، تعداد ۳۱۷۶ نفر (معادل با ۲۴ درصد) در مقطع متوسطه دوره اول و ۱۹۹۴ نفر (معادل با ۱۶ درصد) در مقطع متوسطه دوره دوم در حال تحصیل بوده اند. تعداد ۱۲۸ نفر (معادل با ۰.۹ درصد) در آموزشگاه های عمومی و بزرگسالان در حال گذراندن آموزش خود می باشند

دفتر هیئت دولت

۱۱

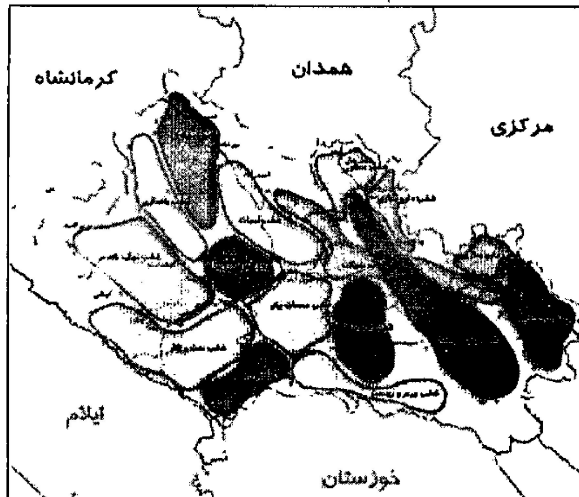
۵- ویژگی‌های کالبدی و دسترسی

براساس مطالعات صورت گرفته در این طرح، سایت‌ها و مراکز عمده صنعتی پیشنهادی است که در سطح ناحیه با توجه به برنامه‌های سازمان‌ها و ادارات ذیربط، طرح‌ها و برنامه‌های توسعه مراکز صنعتی در طرح‌های بالادست، عوامل جغرافیایی و محیطی (چون شیب، جنس خاک و ...)، نزدیکی به شبکه‌های ارتباطی، نزدیکی به مراکز جمعیتی جهت تأمین نیروی انسانی، توجه به مراکز صنعتی موجود و معادن ناحیه ارائه شده است.

طرح آمایش سرزمین استان لرستان :

براساس این طرح استان لرستان به قطب‌های مختلفی تقسیم شده است، که در هر قسمت به فراخور پتانسیل‌ها و امکانات موجود شاهد قطب‌های متفاوتی هستیم. بر روی مکان فعلی منطقه ویژه اقتصادی لرستان قطب شیلات و فراوری سنگ پیشنهاد شده است که با توجه به تعدد حوضچه‌های پرورش ماهی‌های سردابی و معادن متعدد سنگ این امر دور از انتظار نیست، همچنین در اطراف آن قطب‌های داروسازی و دامداری صنعتی نیز پیشنهاد شده است. براساس این طرح استان لرستان به قطب‌های مختلفی تقسیم شده است، که در هر قسمت به فراخور پتانسیل‌ها و امکانات موجود شاهد قطب‌های متفاوتی

نقشه شماره ۳: تقسیم کار درون استانی بر اساس اسناد بالادست



هستیم. تخصص‌های پیشنهادی در محدوده منطقه ویژه اقتصادی لرستان عبارت است از: قطب شیلات - فراوری سنگ - داروسازی - دامداری صنعتی که با توجه به تعدد حوضچه‌های پرورش ماهی‌های سردابی و معادن متعدد سنگ این امر دور از انتظار نیست، همچنین در اطراف آن قطب‌های داروسازی و دامداری صنعتی نیز پیشنهاد شده است.

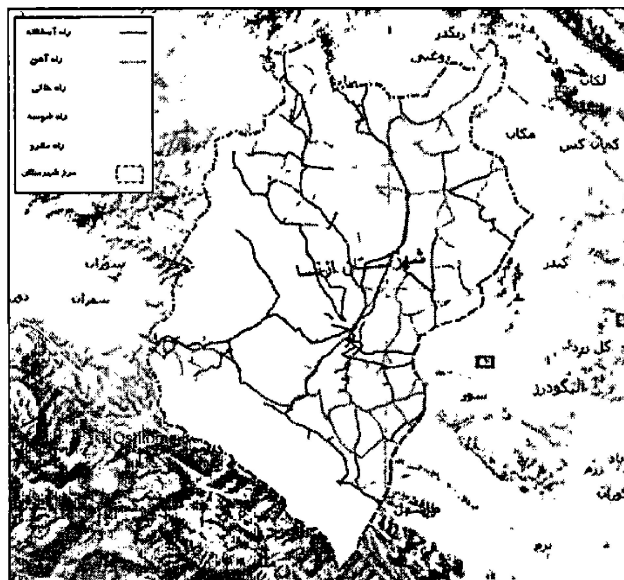
طرح ناحیه ای ازنا - الیگودرز :

در شهرستان ازنا محدوده ناحیه صنعتی مرزبان و منطقه ویژه اقتصادی لرستان به عنوان تنها محدوده‌های صنعتی پیشنهاد شده‌اند. مکان‌های این محدوده‌ها در محل فعلی ناحیه صنعتی و منطقه ویژه می‌باشد. ساختار کلی منطقه ویژه اقتصادی لرستان شامل سه بخش در سائیتی به مساحت ۳۹۱ هکتار می‌شود، همچنین سایت مذکور در حاشیه جاده ازنا به درود قرار گرفته است

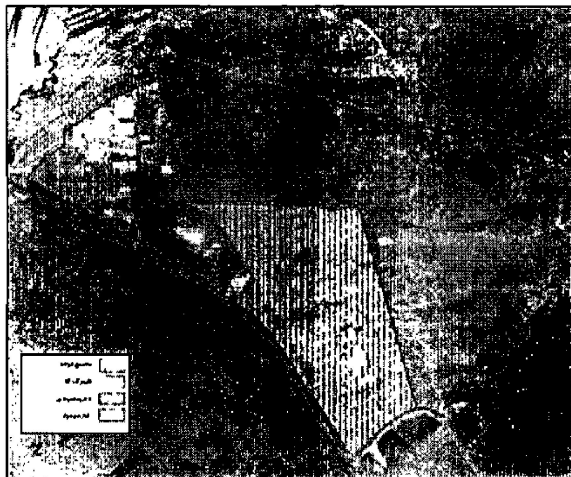
دفتر هیئت دولت

این شهرستان با دارا بودن ۹۱ کیلومتر از کل راه ها، ۷٫۶ درصد از کل راه های استان را به خود اختصاص داده است. ۲۱ کیلومتر از راه های چهار خطه و ۷۰ کیلومتر از راه های اصلی عریض استان در شهرستان ازنا واقع شده است.

شرح	جمع	ازاد	راه اصلی			راه فرعی اسفالته		
			چهار خطه	عریض	معمولی	عریض	درجه ۱	درجه ۲
ازنا	۹۱	۰	۲۱	۷۰	۰	۰	۰	۰
استان	۱۷۸۶.۵	۱۰۴	۲۳۸	۳۰۲.۵	۴۹۲	۲۶۹	۲۹۴	۵۰



نقشه شماره ۵ : فاز های مختلف منطقه ویژه لرسن



در ادامه به تشریح فاز های سایت می پردازیم :

(۱) فاز موجود: دارای مساحت ۶۴.۷ هکتار در سمت غربی سایت قرار گرفته است همچنین ورودی اصلی منطقه ویژه اقتصادی لرسن در این سایت قرار دارد . در این فاز عمده قطعات به واحدهای صنعتی واگذار شده است و تأسیسات و امور زیر بنایی (تصفیه خانه منطقه ویژه اقتصادی نیز در حال اتمام ساخت می باشد) به طور کامل اجرا شده است .

(۲) فاز پیشنهادی : در قسمت شرقی پروژه فاز پیشنهادی قرار دارد که دارای مساحت ۲۲۷.۲ هکتار می باشد که فاقد قطعه بندی، شبکه معابر است

(۳) مجتمع فولاد: این فاز که در سمت جنوب شرقی سایت قرار گرفته است دارای مساحت ۹۹.۲ هکتار می باشد و دارای مستحدمات فعال و شبکه معابر و تأسیسات و امور زیربنایی لازم است .

جدول شماره ۱۰ : مساحت کلی منطقه ویژه اقتصادی به تفکیک فاز های مختلف

کاربری	مساحت (هکتار)	درصد
فاز موجود	۶۴.۷	۱۷.۳٪
فاز پیشنهادی	۲۲۷.۲	۵۸٪
مجتمع فولاد	۹۹.۲	۲۴.۳٪
جمع	۳۹۱.۱	۱۰۰٪

دفتر هیئت دولت

۱۴
۲۵/۲/۸۸

۶- تاسیسات و تجهیزات

امکانات زیربنایی

بر اساس استعلامات و مجوز های گرفته شده هر گونه اجرای طرح تاسیسات آبی بلامانع می باشد همچنین شایان ذکر است که نیاز آبی شهرک از طریق دو حلقه چاه عمیق قابل تامین است .

میزان آب مورد نیاز برای منطقه ویژه اقتصادی ازنا ۱۲۲ لیتر بر ثانیه می باشد که از این مقدار ۶۳ لیتر بر ثانیه طبق مجوز های گرفته شده تامین شده است . منطقه ویژه اقتصادی ازنا هم اکنون دارای شبکه برق در فاز موجود می باشد بر اساس مطالعات و نیاز سنجی انجام شده میزان برق مورد نیاز این شهرک ۱۴ مگاوات پیش بینی شده است که از این مقدار ۱۲ مگاوات تامین شده است . لازم به ذکر است که با توجه به عبور خطوط فشار قوی برق از محل منطقه ویژه تمامی حرائم طبق استعلامات گرفته شده از ادارت مربوط در طراحی رعایت شده است .

• معابر و محوطه سازی (جدول گذاری و دفع آبهای سطحی، زیرسازی (زیر اساس و اساس)، احداث پل (۵ دهنه)، آسفالت بیندر ، آسفالت توپکا، پیاده رو سازی ، حصار کشی، جاده دسترسی اختصاصی، سردرب ورودی، سیل بند و هدایت سیلاب ، تابلوی ورودی)

• شبکه گازرسانی

• مخابرات(فیبر نوری ، ساختمان مرکز مخابرات، شبکه داخلی مخابرات ، مرکز تلفن)

• اینترنت

• شبکه جمع آوری فاضلاب

• ساختمان گمرک

• ساختمانهای جنبی(ساختمان نگهداری،ساختمانهای خدماتی، باسکول)

• انبار روباز و انبار مسقف

• دیوار حراستی

• جاده حراستی

• روشنایی معابر و دوربین های جاده حراستی

دفتر هیئت دولت

۱۵



۷- بررسی ویژگی‌های عملکردی

۷-۱- بررسی بخش‌های عمده اقتصادی

ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بخش کشاورزی:

- ✓ میزان بارش و سهم بارندگی استان به طور میانگین ۳۸۲ میلی متر در سال
- ✓ دمای مناسب به میزان میانگین کمینه معادل ۴/۷ و میانگین بیشینه معادل ۲۱ درجه سلیسیوس
- ✓ مرکز تولید صنایع غذایی استراتژیک مانند غلات، قند، لبنیات و روغن
- ✓ برابری ارزش افزوده در صنایع کشاورزی با ارزش افزوده در صنایع پتروشیمی
- ✓ استقرار صنایع تبدیلی به واسطه ی کشاورزی غنی
- ✓ امکان زمینه صادرات محصولات کشاورزی به صورت فرآوری شده
- ✓ امکان تکمیل زنجیره بازاریابی در بخش کشاورزی با تعریف چرخه های تولید، توزیع و انتقال و مصرف انارستان های کوهدشت، انجیرستان های پلدختر، کشتزار های حبوبات دلفان و عسل

ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بخش خدمات:

- ✓ موقعیت مناسب استان به جهت پل ارتباطی بین ۷ استان مجاور
- ✓ قرارگیری در مسیر دو کریدور شمالی - جنوبی و شرقی - غربی کشور
- ✓ موقعیت استراتژیک از جهت دسترسی به محل تبادلات تجاری بین استانی و بین المللی
- ✓ ظرفیت بالا در بخش خدمات متأثر از وجود مراکز صنعتی در استان
- ✓ دسترسی مناسب به شبکه حمل و نقل و شبکه ریلی
- ✓ مراکز صنعتی در استان های همجوار علی الخصوص استان اصفهان و مرکزی بع عنوان دو قطب صنعت و معدن
- ✓ باز تعریف قطب های جدید فعال اقتصادی در استان که خود از مبادی تولید به شمار می آیند
- ✓ زمینه ایجاد هم افزایی مساعد بین بهشی با توسعه و رشد بخش های مولد اقتصادی
- ✓ گسترش تبادلات با بازار های محلی و قرامحبی و رشد این بخش در نتیجه ی رونق تجارت
- ✓ روند رو به رشد جمعیت استان و زمینه مساعد گسترش بخش مسکن و ساختمان
- ✓ برنامه توسعه خطوط حمل و نقل و بهره مندی بخش خدمات از آن

ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بخش معدن:

- ✓ استقرار استان در ناخیه زاگرس منحصر به فرد ترین پهنه ساختاری کشور و ظرفیت بالای معدنی در بخش معدن
- ✓ برخورداری از ذخایر سنگ چینی و مرمریت
- ✓ ذخایر عمی سنگ های آهنکی و سنگ اهنک
- ✓ ذخایر مواد معدنی تالک، سیلیس، لاشه موزاییکی و ...
- ✓ شناسایی ۲۳ نوع ماده معدنی مورد استفاده در زنجیره تامین صنایع معدنی استان
- ✓ امکان ایجاد زمینه هم افزایی دو بخش لایه بالادستی و پایین دستی و در نهایت ایجاد اشتغال



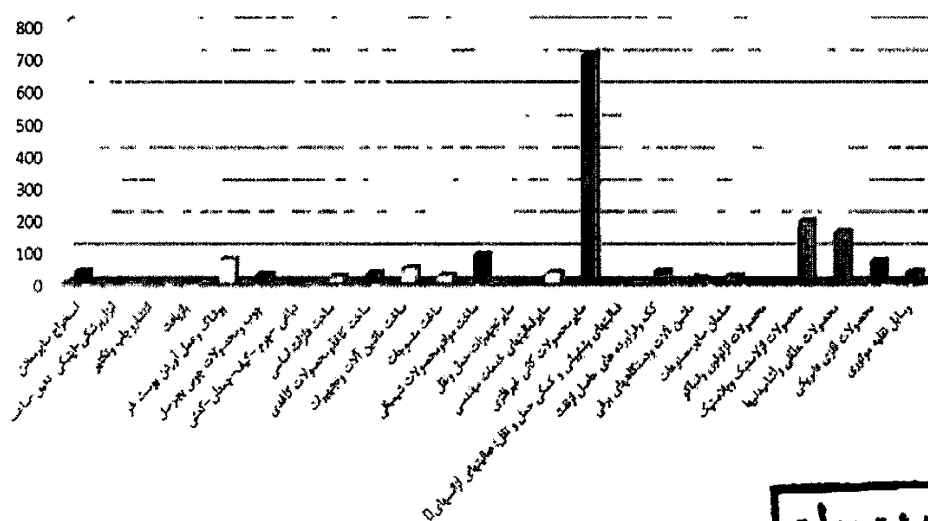
ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بخش صنعت:

- ✓ ظرفیت مناسب تولید در کلیه بخش های مولد از جمله کشاورزی و معدن به عنوان بستر رونق تولیدات صنعتی
- ✓ وجود نیروهای انسانی جویای کار و فعال به منظور تکمیل ظرفیت تولید مغفول مانده
- ✓ وجود مراکز و هسته های مولد انتقاصدی در این بخش با اصالت صنعتی
- ✓ دسترسی مناسب این بخش به بخش های مکمل از جمله خدمات
- ✓ همجواری با عمده ترین کانون های جمعیتی و قطب های صنعتی کشور
- ✓ وجود واحد های صنعتی پیشرو در حوزه کانی های غیرفلزی

۷-۲- بررسی آمار مجوزهای صادره (پروانه و جواز بهره‌برداری صادره)

پروانه‌های بهره‌برداری جمعیتی صادره از ابتدا تا سال ۱۳۹۶ در استان لرستان تعداد ۱۶۴۴ پروانه صادر یا تمدید شده است که بیش‌ترین میزان پروانه‌ها مربوط به گروه محصولات کانی غیرفلزی با ۷۰۵ پروانه می‌باشد و به ترتیب گروه محصولات لاستیک و پلاستیک با ۱۹۳ پروانه، محصولات غذایی و آشامیدنی با ۱۶۰ پروانه و گروه ساخت مواد و محصولات شیمیایی با ۸۹ پروانه بیشترین فراوانی واحدهای صنعتی و تقاضا را داشته‌اند که به‌طور کلی عملکرد صنعتی استان را به این گروه‌ها معطوف کرده است.

نمودار شماره ۳: پروانه های بهره برداری تجمیعی صادره در سال ۹۸

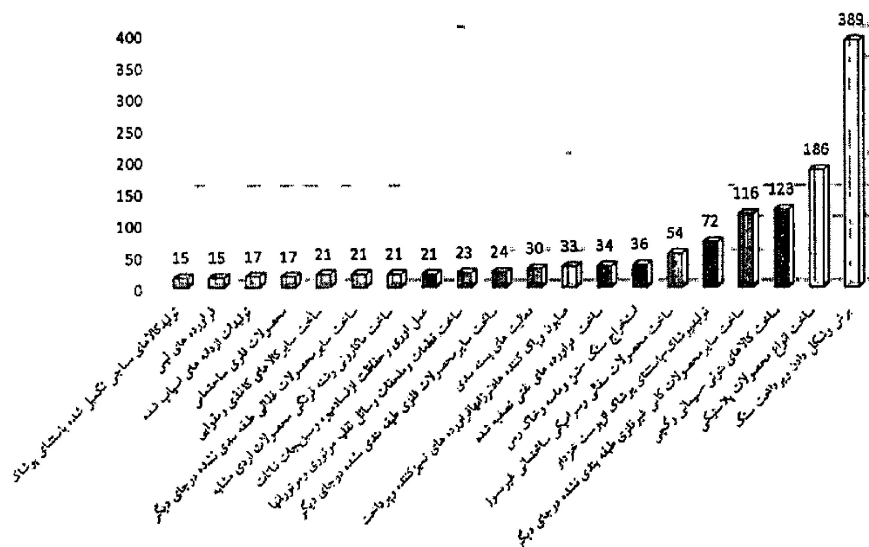


دفتر هیئت دولت

24

همچنین بررسی فعالیت‌های عمده در پروانه‌های صنعتی تجمیعی صادره در استان بر اساس گروه‌های فعالیت ۴ رقمی حاکی از این است که عمده‌ترین تقاضا برای فعالیت برش و شکل دادن و پرداخت سنگ با ۳۸۹ پروانه صادره بوده است. ساخت انواع محصولات پلاستیکی با ۱۸۶ پروانه صادره، کالاهای بتونی، سیمانی و گچی با ۱۲۳ پروانه صادره ساخت سایر محصولات کانی غیرفلزی با ۱۱۶ پروانه و تولید پوشاک با ۷۲ پروانه صادره عمده‌ترین فعالیت‌های صنعتی نسبت به پروانه‌های صادره از ابتدا تا سال ۱۳۹۶ می باشد این موارد نشان از پتانسیل‌های موجود در استان دارد که مزیت وجود این فعالیت‌ها را برای سرمایه‌گذاران دوچندان و تعداد بالای تقاضا رقابت در این حوزه‌ها را به مراتب سخت‌تر کرده است.

نمودار شماره ۴: فعالیت عمده در پروانه‌های صنعتی تجمیعی صادره استان بر اساس گروه‌های فعالیت ۴ رقمی



بیشترین سهم اشتغال در استان به ترتیب مربوط به واحدهای محصولات کانی غیرفلزی، محصولات از لاستیک و پلاستیک، محصولات غذایی و آشامیدنی و مواد و محصولات شیمیایی می باشد که به دلیل وجود مواد اولیه و یا نزدیک بودن صنایع وابسته زمینه پتانسیل برای رشد این گونه فعالیت‌ها در استان بالا می باشد که با برنامه ریزی مناسب در جهت امکان توسعه و معرفی صنایع جهت سرمایه گذاری می توان به بهترین نحو جهت رشد و اعتلای صنایع استان استفاده کرد.

دفتر هیئت دولت

۱۸

۷-۳-صادرات و واردات

صادرات:

بر اساس آمار مندرج در درگاه گمرک جمهوری اسلامی ایران در سال های ۸۸ تا ۹۹ از استان لرستان براساس آمار گمرکات موجود به ۲۳ کشور در قاره آسیا محصولات صادر می شود که عمده صادرات به لحاظ وزنی به کشورهای عراق، ترکیه، افغانستان، پاکستان و ارمنستان انجام گرفته است. به لحاظ ارزش ریالی و همین طور دلاری محصولات به ترتیب کشور های افغانستان، ترکیه و عراق بیشترین حجم را به خود اختصاص داده اند.

از استان لرستان براساس آمار گمرکات به ۱۸ کشور در قاره اروپا محصولات صادر می شود که عمده صادرات به لحاظ وزنی به کشورهای یونان، اسلواکی، جمهوری چک، رومانی، آلمان و بلغارستان انجام گرفته است. به لحاظ ارزش ریالی و همین طور دلاری محصولات به ترتیب کشورهای یونان، اسلواکی، جمهوری چک، اوکراین و آلمان بیشترین حجم را به خود اختصاص داده اند. همچنین بر اساس آمار از گمرک های استان لرستان به قاره آفریقا و آمریکای جنوبی صادرات انجام می شود که کشورهای ونزوئلا و کلمبیا دارای سهم عمده این بازار هستند. در نهایت اما بازار های هدف کشورهای قاره آسیا هستند چرا که حدود ۵۰ درصد از ارزش محصولات صادراتی گمرک استان و منطقه ویژه اقتصادی را شامل می شوند.

واردات:

میزان واردات ثبت شده از گمرک استان لرستان در سال های ۸۸ تا ۹۸ بررسی گردید و از میان ۲۲ کشور سهم عمده به کشورهای آسیایی همچون چین، ترکیه، روسیه و امارات متحده عربی می باشد. با توجه به اینکه عمده واردات منطقه از دو کشور چین و ترکیه صورت می پذیرد سهم بازار آسیایی برای تأمین نیاز های منطقه در رده نخست می باشد و کشورهای اروپایی با سهم ۳۶/۴ درصدی و آفریقایی با ۱۷/۰ درصد از حجم واردات در جایگاه های دوم و سوم جای می گیرند.

دفتر هیئت دولت

۱۹
۱۳۸۴

۷-۴- بررسی سیستم های تامین و عرضه صنایع پایه محدوده

پتروشیمی

استان لرستان دارای منابع قابل توجه نفت و گاز و برخورداری از شبکه های انتقال نفت و فرآورده های نفتی (دارای ۶ حلقه چاه نفت که ۴ مورد آن فعال می باشد). همچنین عبور دو خط اتیلان و انتقال آن به غرب کشور از استان، زمینه را جهت ایجاد واحد های پتروشیمی و... فراهم ساخته است .

پروژه ها و طرح های آماده جهت سرمایه گذاری حوزه پتروشیمی

- شهرک پتروشیمی خرم آباد (لرستان) به مساحت ۱۲۹ هکتار که بیش از ۱۰۰ هکتار آن آماده واگذاری به بخش خصوصی جهت سرمایه گذاری می باشد و کاربرد محصولات آن در خوراک واحدهای صنعتی پایین دستی و انواع مصارف پلاستیک (مانند : لوله ، کابل و...) می باشد.

- پتروشیمی کوه دشت که در محل شهرک صنعتی کوه دشت (برخورداری از معافیت های مالیاتی و مشوق های سرمایه گذاری مختص شهرک های صنعتی و مناطق کمتر توسعه یافته) در حال اجرا می باشد.

همچنین از دیگر پتروشیمی های نزدیک منطقه از قبیل سازند در استان مرکزی، اصفهان در استان اصفهان، زاگرس در استان کرمانشاه، پتروشیمی بندر امام در استان خوزستان و پتروشیمی نوری در منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس اشاره کرد.

فولاد

یکی از کالاهای مهم و تأثیرگذار در رشد و توسعه صنعتی کشورها است. این کالا بعد از نفت و گاز دومین کالای پر حجم تجارت جهانی را تشکیل می دهد و تعداد زیادی از صنایع پایه از قبیل حمل و نقل، ساختمان، ساخت ماشین آلات، معدن و دیگر صنایع مرتبط با تولید و انتقال انرژی، به صنعت فولاد وابسته هستند. از این رو بهبود و توسعه صنعت فولاد از اهمیت ویژه ای در توسعه اقتصادی کشورها برخوردار است. از مهم ترین شرکت های تأمین و تولید فولاد می توان به ذوب آهن اصفهان، توره و لوله اهواز، فولاد اکسین خوزستان، فولاد مبارکه خوزستان، ورق خودرو چهار محال بختیاری، فولاد سپاهان اصفهان، ذوب آهن بیستون کرمانشاه، فولاد صبا زاگرس چهارمحال و بختیاری و مجتمع فولاد الیگودرز و بسیاری دیگر از واحد های تولید فولاد که در نزدیکی منطقه ویژه اقتصادی لرستان قرار دارند اشاره نمود.

سیمان

سیمان یکی دیگر از کالاهای پر مصرف در بخش صنعت ساختمان و محصولات ساختمانی فراوری شده می باشد. در استان لرستان بدلیل وجود معادن مناسب و زیاد امکان رشد و توسعه این گروه از صنعت بسیار بالا می باشد و در حال حاضر تنها کارخانه سیمان دورود اقدام به تولید سیمان می کند. که با گسترش این گروه علاوه بر تأمین نیاز واحد صنعتی مرتبط با حوزه ساختمان، می توان ارزش افزوده بالاتری از بخش معادن استان ایجاد کرد

دفتر هیئت دولت

۲۰
۱۳۹۱

۸- چشم انداز منطقه ویژه اقتصادی لرستان (ازنا)

چشم انداز منطقه

منطقه ویژه اقتصادی لرستان قطب اقتصادی فعال و پویا در غرب کشور، از طریق گسترش دامنه تولید مبتنی بر ظرفیت ها و منابع معدنی در راستای محرومیت زدایی در منطقه، و افزایش صادرات غیر نفتی با تأکید بر گسترش روابط و تبادلات تجاری با کشورهای اروپای شرقی

هدف شماره یک: ایجاد زمینه مناسب در خصوص سرمایه گذاری داخلی مخارجی به منظور حضور در بازارهای جهانی

هدف شماره دو: ایجاد و استقرار صنایع تولیدی با تأکید بر منابع منطقه ای

هدف شماره سه: توسعه صادرات غیرنفتی به منظور افزایش زمینه اشتغال در منطقه

استراتژی و راهبردهای هدف شماره یک :

ایجاد مشوق های لازم جهت سرمایه گذاری مانند کاهش هزینه های تولیدی به منظور ورود به بازارهای بین المللی

ایجاد بستر مناسب نهادی به خصوص پشتیبانی از فعالیت های اقتصادی بخش خصوصی در منطقه

ایجاد و گسترش زیرساخت های ترانزیتی با تأکید بر تبادلات کشورهای همسایه حوزه غرب و کشورهای اروپای شرقی

احداث و گسترش فعالیت های خدماتی ضروری به منظور ارتقا سطح مشارکت عمومی خصوصی

استراتژی و راهبردهای هدف شماره دو :

بهره گیری از صنایع روزآمد به منظور افزایش حجم تولید و کاهش هزینه ها

ایجاد و توسعه زیرساخت های علمی - تحقیقاتی باهدف ارتقا سطح اشتغال در منطقه

استراتژی و راهبردهای هدف شماره سه :

استقرار صنایع تبدیلی - پردازشی به منظور پیشگیری از خام فروشی منابع

جذب نیروهای کارآفرین با توجه به افزایش سطح تنوع صنایع پایین دستی بر مبنای منابع موجود

دفتر هیئت دولت

۲۱

۹- تحلیل فرصت‌های سرمایه‌گذاری اقتصادی در منطقه ویژه اقتصادی

به منظور رسیدن به اولویت بندی فعالیت ها در منطقه ویژه اقتصادی لرستان فاکتورهای مختلفی بررسی شد، این موارد شامل:

- ✓ اسناد راهبردی و طرح های بالادست
- ✓ مزیت های منطقه ویژه اقتصادی به لحاظ قانونی
- ✓ مزیت های منطقه ویژه اقتصادی به لحاظ اقتصادی
- ✓ تقاضا های استان های همجوار
- ✓ بخش بین الملل و برون نگری (تجارت خارجی)
- ✓ دانش فنی
- ✓ گرایش موجود
- ✓ گرایشات سرمایه گذاری
- ✓ مزیت های نسبی

بر اساس نتایج نهایی حاصل از مطالعات و ارزیابی‌های انجام شده در بخش مطالعات بازار در سطح ملی و بین‌المللی و تشریح وضعیت استان در کلیه‌ی جوانب و مبتنی بر خروجی این مطالعات در بخش پهنه‌بندی رشته های صنعتی دارای اولویت جهت استقرار در منطقه به شرح زیر می‌باشد:

جدول شماره ۱۱: اولویت‌بندی صنایع قابل استقرار در منطقه ویژه اقتصادی لرستان

شرح فعالیت
تولید داروها و فرآورده‌های دارویی و شیمیایی و گیاهی
تولید محصولات غذایی و آشامیدنی
تولید منسوجات
تولید سایر فرآورده‌های معدنی غیرفلزی
تولید پوشاک
تولید چوب و محصولات چوبی به جز مبلمان، حصیر و مواد حصیر بافی
تولید مبلمان
تولید فلزات پایه
تولید مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی
تولید فرآورده‌های لاستیکی و پلاستیکی
تولید کک، فرآورده‌های حاصل از پالایش نفت
تولید محصولات فلزی ساخته شده، به جز ماشین‌آلات و تجهیزات
تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر
تولید کاغذ و فرآورده‌های کاغذی
تولید تجهیزات برقی
تولید ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر
تولید محصولات رایانه‌ای، الکترونیکی و نوری
چاپ و تکثیر رسانه‌های ضبط شده
تولید سایر تجهیزات حمل و نقل
تولید چرم و فرآورده‌های وابسته

۱۰- شاخص های پایداری:

در بررسی آثار توسعه اقتصادی ایجاد منطقه ویژه اقتصادی چند پارامتر مورد بررسی قرار می گیرد:

تحولات اقتصادی متأثر از ایجاد منطقه ویژه اقتصادی ازنا در افق طرح، دوره ۵ ساله شامل تولید ناخالص داخلی، اشتغال و درآمد سرانه در کشور، استان لرستان و شهرستان ازنا. به منظور بررسی تأثیرات اقتصادی حاصل از ایجاد منطقه ویژه اقتصادی و ارائه نتایج این بررسی در ابتدا آمار سرشماری سال ۱۳۹۵ در سه سطح کشور و استان و شهرستان ازنا تبیین و تشریح گردید. بر اساس جدول زیر در سال ۱۳۹۵ بر اساس سرشماری نفوس و مسکن جمعیت کل کشور معادل ۷۹۹۲۶۲۷۰ نفر بوده است که سهم استان لرستان معادل ۱۷۶۰۶۴۹ نفر بوده است. از تعداد کل جمعیت کشور، ۲۵۷۹۱۴۵۱ نفر جمعیت شاغل و بیکار هستند که این رقم در استان در سال ۱۳۹۵، معادل ۴۷۹۵۹۸ نفر است.

جدول شماره ۱۲: جمعیت فعال به تفکیک بیکار و شاغل کشور

فعال از نظر اقتصادی		
جمع	شاغل	بیکار
۲۵,۷۹۱,۴۵۱	۲۲,۵۸۸,۰۵۲	۳,۲۰۳,۳۹۸

جدول شماره ۱۳: جمعیت فعال و غیر فعال کشور

جمع زن و مرد		جمعیت فعال				جمعیت غیر فعال		
		جمع	شاغل	بیکار	جمع	مجموع	خانه دار	دارای درآمد بدون کار
۱۴۵۵۵۲۵	۵۵۱۶۳۲	۳۷۹۵۹۸	۷۲۰۳۴	۸۹۸۸۲۷	۲۷۵۳۶۳	۲۵۹۰۶۷	۶۳۳۹۰	۱۰۱۰۱۷

شهرستان ازنا معادل ۷۴۹۳۶ نفر جمعیت داشته است که از این تعداد، ۱۸۳۳ نفر شاغلین این شهرستان است.

جدول شماره ۱۴: جمعیت کشور و استان لرستان و شهرستان ازنا

جمعیت سال ۱۳۹۵	شاغلین کل نفر	شاغلین در بخش صنعت نفر
شهرستان ازنا	۷۴,۹۳۶	۱۸,۳۳۳
استان	۱,۷۶۰,۶۴۹	۴۷۹,۵۹۸
کشور	۲۲,۵۸۸,۰۵۲	۲۷۹,۹۲۶,۲۷۰

در این مرحله پس از تبیین جمعیت کشور و استان، تعداد شاغلین حوزه صنعت کشور و استان و شهرستان تشریح می گردد. در مرور آمار جمعیت شاغل در حوزه صنعت استان ملاحظه می گردد سهم استان بسیار کم بوده و معادل ۰.۶۶٪ بوده است که در برنامه ریزی، طی افق طرح با ایجاد و رونق فضای کسب و کار که در قالب تعریف منطقه ویژه اقتصادی ازنا محقق خواهد شد، این سهم افزایش خواهد داشت.

دفتر هیئت دولت

۲۳
۱۳۹۲

در ادامه برای پیش بینی جمعیت و شاغلین کشور و استان و شهرستان از روش زیر عمل می کنیم.
به استناد رشد پیش بینی شده سند برنامه ششم توسعه اقتصادی اجتماعی، معادل ۲ درصد و لحاظ ۱۰ سال افق طرح، رقم جمعیت سال ۱۴۰۵ معادل جدول زیر پیش بینی می گردد:

جدول شماره ۱۵: پیش بینی جمعیت افق ۱۴۰۵

جمعیت افق ۱۴۰۵	شاغلین کل نفر	شاغلین در بخش صنعت نفر
۸۸,۴۲۴	۲۶,۰۹۴	۷,۳۳۰
۲,۰۷۷,۵۶۶	۶۸۲,۶۱۷	۸۲,۰۶۷
۹۲,۰۸۳,۰۰۰	۳۲,۱۳۹,۸۳۱	۱۴,۲۷۴,۶۸۷

به جهت اینکه شاغلین کل و شاغلین صنعت را پیش بینی کنیم بایستی موضوع تحقق و تعریف منطقه ویژه اقتصادی ازنا را در نظر بگیریم به این جهت به ترتیب زیر اقدام میکنیم: نخست بر اساس آمار جمعیت و تولید، تولید سرانه هر نفر در سطح استان محاسبه می گردد. که معادل ۳۵۶ میلیون ریال خواهد بود. دوم اینکه تولید سرانه موجود (بر اساس آمار وضعیت کنونی) بر اساس رشد پیش بینی شده، افزایش می یابد به این ترتیب که با لحاظ رشد ۱۰ درصدی تولید و طی مدت ۵ سال افق طرح، سرانه تولید طی افق طرح محاسبه می گردد. حال در ادامه با اعمال جمعیت پیش بینی شده استان در افق و سرانه ی افق به تولید ناخالص داخلی افق طرح خواهیم رسید. ارزش افزوده ی کلیه گروه های صنعت به تفکیک در این محاسبات مورد نظر قرار گرفتند و نکته ی مهم تر اینکه تأثیر ایجاد منطقه اقتصادی ازنا در رشد سرانه ها مورد نظر قرار گرفته است.
به این ترتیب که در گروه هایی از صنایع از جمله صنایع غذایی (ارجاع به جداول SWOT) که رشد بیشتری به جهت تعریف صنایع با سهم بیشتر خواهند داشت ارقام رشد بالاتری لحاظ شده است. به استناد سند برنامه رشد تولید سرانه ۰۰۶۷ است که در این محاسبات مورد عمل قرار گرفته است، البته رشد بیشتر در صنایع که در برنامه منطقه ویژه هدف توسعه آنها را داریم.
پس از جمعیت و اشتغال، جداول پیش بینی تولید ناخالص و تولید سرانه ارائه می گردد:

جدول شماره ۱۶: ارزش افزوده بخش صنعت میلیون ریال

وضعیت موجود	کشور	استان	شهرستان
۲,۲۰۰,۸۰۷,۲۷۱	۱۰,۲۳۶,۰۹۸	۳۳۵,۶۶۴	
۵,۰۸۲,۸۶۴,۲۵۰	۲۹,۲۳۲,۰۸۰	۲,۶۱۰,۱۳۱	

بر اساس رشد پیش بینی شده ی تولید و تحقق منطقه ویژه اقتصادی در بخش صنعت در بخش صنعت استان لرستان در افق ۱۴۰۵ معادل ۲۶۱۰۱۳۱ میلیون ریال تولید ناخالص خواهیم داشت.

دفتر هیئت دولت

۲۴
۱۳۹۲

جدول شماره ۱۷: ارزش افزوده کل (میلیون ریال)

استان	کشور	وضعیت موجود
۱۴۴,۷۷۸,۲۵۵	۱۲,۳۱۴,۲۲۰,۲۸۴	افق ۱۴۰۵
۳۴۲,۷۴۲,۷۸۱	۲۹,۱۵۲,۲۳۷,۷۸۲	

براساس رشد ارزش افزوده پیش بینی شده در کشور نیز در مجموع معادل ۳۴۲۷۴۲۷۸۱ میلیون ریال، تولید ناخالص کشور خواهد بود.

جدول شماره ۱۸: درآمد سرانه (میلیون ریال)

استان	کشور	وضعیت موجود
۸۲	۱۵۲	افق ۱۴۰۵
۱۶۵	۳۱۷	

مطابق با ارقام درآمد سرانه در وضعیت موجود معادل ۸۲ میلیون ریال درآمد سرانه استان است که این رقم با رویکردهای توسعه منطقه ویژه معادل ۱۶۵ میلیون ریال در سال ۱۴۰۵ خواهد بود. از جمله مهمترین آثار ایجاد منطقه ویژه اقتصادی ازنا، افزایش تولید و بهره وری محصولات کشاورزی و رشد سرمایه گذاری داخلی و خارجی و دولتی و خصوصی خواهد بود. افزایش تولید داخلی شهرستان و استان و در نهایت کشور را شاهد خواهیم بود. به تبع آن رشد درآمد سرانه، ارتقای کمیت معیشت ساکنین و رشد و ارتقای اشتغال و رفع معضل بیکاری را خواهیم داشت.

از دیگر مزایای ایجاد منطقه ویژه اقتصادی توسعه خدمات عمومی و زیربنایی شهری و روستایی (راه، آب، برق، گاز، خدمات پستی و...) از طریق توسعه و تجهیز زیرساختها و تأسیسات تولید و توزیع برق، آب و گاز، افزایش راههای ارتباطی، افزایش خدمات عمومی شهری و روستایی و سرمایه گذاری دولتی و خصوصی خواهد بود.

همزمان با تعریف منطقه ویژه اقتصادی ازنا و تعریف پهنه ی صنعتی ویژه، فعالیتها صنعتی و پشتیبان اعم از خدمات و بازرگانی نیز در شهرستان و منطقه شامل نواحی کم برخوردار و محروم شکل می گیرند. سرمایه های خرد و کلان خصوصی جذب خواهد شد. واحدهای نیمه فعال و تعطیل با رونق ایجاد شده در منطقه جان تازه ای می گیرند و راه اندازی خواهند شد. به لحاظ نیاز ایجاد شده در زمینه آموزش و پرورش در کلیه سطوح، با جذب اعتبار و بودجه دولتی دسترسی مناسب برای همه ی نواحی به این امتیاز ایجاد می گردد و فرصت عادلانه ای در کلیه حوزه های شهری و روستایی در رابطه با امکانات آموزشی و فوق برنامه فراهم خواهد شد. در نتیجه با تعریف و مکان گذاری بهینه صنایع در منطقه ویژه اقتصادی ازنا و مدیریت هدفمند با برنامه ریزی دقیق و زمانبندی شده قطع به یقین شاهد تحولات چشم گیری در زمینه ی توسعه منطقه و استان و البته کشور ایران خواهیم بود.

دفتر هیئت دولت

۲۵
۱۳۹۲

منطقه ویژه اقتصادی لرستان به استناد مصوبه ۳۸۵۰۱ در تاریخ ۱۳۸۶/۰۹/۱۲ به تصویب هیئت وزیران رسیده است و این منطقه با مساحت ۳۹۱ هکتار دارای سه فاز می‌باشد که شامل فاز موجود با ۱۷۳ درصد، فاز پیشنهادی با ۵۸ درصد و مجتمع فولاد ۲۶۳ درصد مساحت از اراضی کل منطقه ویژه اقتصادی را شامل می‌شود.

لازم به ذکر است فاز موجود در حال حاضر بطور کامل فعال می‌باشد. فاز پیشنهادی منطقه ویژه اقتصادی لرستان به عنوان فاز دوم این منطقه دارای مساحت ۲۲۷۰۲ هکتار است که دارای تاییدیه زیست محیطی از اداره کل حفاظت محیط زیست استان لرستان در تاریخ ۱۴۰۰/۱/۱۷ می‌باشد.

جدول شماره ۱۹: مساحت کلی منطقه ویژه اقتصادی به تفکیک فاز های مختلف

درصد	مساحت (هکتار)	کاربری
۱۷.۳٪	۶۴.۷	فاز موجود
۵۸٪	۲۲۷.۲	فاز پیشنهادی
۲۶.۳٪	۹۹.۲	مجتمع فولاد
۱.۰۰٪	۳.۹۱	جمع


بایستد وزارت
کشاورزی و ماهیگیری
دفتر کل

بایستد وزارت
کشاورزی و ماهیگیری
دفتر کل

۱. ...

۲. ...

۳. ...

۴. ...

۵. ...

۶. ...

۷. ...

۸. ...

۹. ...

۱۰. ...

تاریخ: ...

شماره: ...

محل: ...

تاریخ: ...

شماره: ...

محل: ...

تأییدیه زیست محیطی، طرح توسعه منطقه ویژه اقتصادی لرستان

دفتر هیئت دولت

۲۹

ساختار زمین و تقسیمات فضایی و کالبدی در منطقه ویژه اقتصادی لرستان شامل چند بخش می باشد که عبارت اند از: فاز موجود، پیشنهادی و مجتمع فولاد لازم به ذکر است در سال های گذشته سایت های موجود و مجتمع فولاد و اکنون نیز فاز طراحی بر اساس آخرین ضوابط زیست محیطی طراحی شده است همانطور که در نقشه طراحی منطقه مشاهده می شود، در تمامی قسمت های شرقی سایت که در حریم شهر ازنا واقع شده حریم سبز ۵۰ متری رعایت شده و در سایر قسمت های فازپیشنهادی نیز این حریم به صورت حداقلی لحاظ گردیده است.

کاربری اداری و خدماتی در میانه اراضی توسعه و کل منطقه ویژه اقتصادی، در مرز شمالی مجتمع فولاد به همراه کاربری تجاری، فضای سبز و رفاهی - اقامتی پیشنهاد شده است که علاوه بر مرکزیت در کنار بلوار اصلی منطقه ویژه قرار گرفته است. دیگر کاربری های خدماتی از قبیل قرار گیری کاربری رفاهی - اقامتی در منتهی الیه شمال غربی اراضی فاز پیشنهادی بدلیل توپوگرافی مناسب برای طراحی نقاط شاخص در منطقه ویژه می باشد.

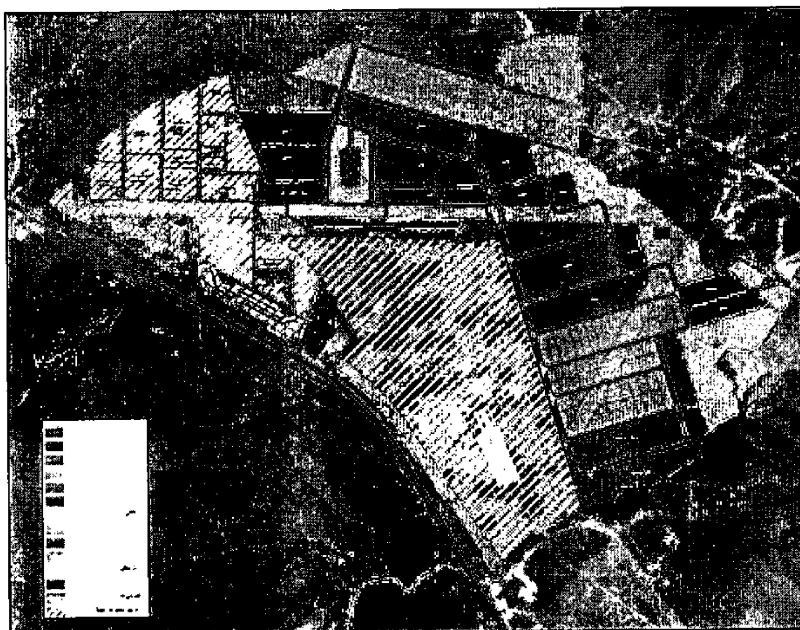
جدول شماره ۲۰: مساحت کاربری های مختلف در کل منطقه ویژه اقتصادی لرستان

کاربری	مساحت (هکتار)	درصد
برق و الکترونیک	۲.۲۳	۰.۵۷
سلولزی	۱۵.۹۶	۳.۰۶
شیمیایی	۱۳.۵۹	۲.۴۶
غذایی	۲۸.۹۶	۷.۳۷
فلزی	۱۸.۴۹	۴.۷۱
کانی غیر فلزی	۱۸.۲۶	۴.۶۵
نساجی	۸.۷	۲.۲۳
رفاهی	۸.۴۶	۲.۱۵
خدماتی	۲.۵۴	۰.۶۵
تجاری	۴.۸۵	۱.۲۳
فضای سبز + حریم گاز و برق	۲۵.۰۴+۸۱.۰۱	۶.۳۷+۲۰.۶۲
فاز موجود	۶۴.۷۲	۱۶.۴۷
مجتمع فولاد	۹۹.۲	۲۵.۴۵
جمع	۳۹۱.۲	۱۰۰٪

دفتر هیئت دولت

۲۷
مهرماه

نقشه شماره ۶: پهنه بندی پیشنهادی گروه های مختلف صنایع در منطقه ویژه اقتصادی ازنا



دفتر هیئت دولت

۲۸
۲۵/۴/۸۳